

ΑΘΗΝΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

(ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ)

ΤΟΜΟΣ ΕΞΗΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

1966 - 1967

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΥΡΤΙΔΗ
1967

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΠΑΠΥΡΟΥΣ
(= P. Oxy. XXXI)

Τὸ θέρος τοῦ 1966 ἐκυκλοφορήθη ὁ τριακοστὸς πρῶτος τόμος τῶν παπύρων Ὁξυρρύγχου, ὁ ὁποῖος περιέχει μέγαν ἀριθμὸν ἰδιωτικῶν ἐγγράφων (ἐπιστολῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνοικιάσεων, πωλήσεων κττ.) μετὰ τινῶν θεολογικῶν κειμένων καὶ λογοτεχνικῶν ἀποσπασμάτων. Τῆς ἐκδόσεως ἐπεμελήθη ὁμάς παπυρολόγων ἀποτελουμένη ἐκ τῶν καθηγητῶν J. W. B. Barns (= B) καὶ E. G. Turner (= T), καὶ τῶν λεκτώρων P. Parsons (= P) καὶ J. Rea (= R). Ἡ προσφορὰ τῶν καθηγητῶν H. Lloyd-Jones καὶ A. C. Youtie ὡς καὶ ἡ ἐργασία ἄλλων μελετητῶν, ὅπως τοῦ κ. E. Lobel, τοῦ κ. A. Schachter, τοῦ δ/ρος R. A. Coles κ.ἄ., συνετέλεσαν κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἀρτίαν ἐμφάνισιν τοῦ τόμου.

Οἱ ἐκδοθέντες πάπυροι ἐγένοντο κατὰ καιροῦς ἀντικείμενον πανεπιστημιακῶν παραδόσεων (ἐν Ὁξφόρδῃ καὶ Λονδίῳ), τοῦτο δὲ ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ἐκδότας νὰ μελετήσουν τὰ κείμενα ἐπισταμένως, νὰ συμπληρώσουν ὠρισμένα χάσματα (οἱ ὑπεύθυνοι αὐτῶν ἀναφέρονται εὐσυνειδήτως), νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ἐρευνάν των εἰς συναφῆ θέματα, καὶ οὕτω νὰ παρουσιάσουν ἐπιτυχῶς τὴν παροῦσαν ἐκδοσιν.

Διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐργασίας προτίθεμαι ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παρουσιάσω τὴν ἐκδοσιν ταύτην εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐπιστήμονας, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ σημειώσω τὰς παρατηρήσεις μου, αἱ ὁποῖαι ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀποβῶν χρήσιμοι εἰς τὸν μελετητὴν ὁ ὁποῖος θὰ ἔχη μετὰ χεῖρας τὸν τόμον. Πρέπει ἐν προκειμένῳ νὰ τονισθῇ ἡ σπουδαιότης τοῦ ἔργου καὶ ἡ φιλολογικὴ ἀξία τῆς ἐκδόσεως, ἡ ὁποία δὲν μειοῦται βεβαίως ἐκ τῶν κατωτέρω παρατηρήσεων, ἀνήκει δὲ δίκαιος ἔπαινος εἰς τοὺς ἐκδότας καὶ τὴν Egypt Exploration Society, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 1898 μέχρι σήμερον ἔχει ἐκδώσει 2616 παπύρους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται σπουδαῖα κείμενα τῆς κλασσικῆς φιλολογίας καὶ ἀξιόλογα ἐγγράφα τῆς Ἑλληνο-ρωμαϊκῆς ἐποχῆς.

2531 (R) Θεολογικὸν ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ « *Περὶ κατανύξεως* » ἔργου τοῦ Θεοφίλου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ὁ πάπυρος

ἀνάγεται εἰς τὸν ζ' αἰ. μ.Χ. κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, οὐδὲν νέον δὲ προσφέρει. εἰμὴ τὸν τίτλον «*Περὶ κατανύξεως*» εἰς τὸν τελευταῖον στίχον. Τοῦτο ἀναμφιβόλως εἶναι προσθήκη τοῦ γραφέως, διότι τὸ κείμενον, ὡς εὐρίσκεται εἰς τὰ *Ἀποφθέγματα τῶν Πατέρων* ἐκδεδομένα ἤδη¹, ἀτλῶς ἀποδίδεται εἰς τὸν Θεόφιλον, εἰς τοὺς ὑπάρχοντας δὲ καταλόγους τῶν ἔργων τοῦ Θεοφίλου δὲν μνημονεύεται ὁ ἀνωτέρω τίτλος.

2532 (B) Ἐλεγεία τῆς ὁποίας σφύζονται καλῶς 4 στίχοι. Ἀνήκει εἰς ἄγνωστον ποιητὴν τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου καὶ περιέχει θέμα κοινὸν εἰς τὴν μετακλασσικὴν φιλολογίαν: τάσις τῶν δυστυχοῦντων νὰ ἀποκρῦψουν τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς δυστυχίας των, τὴν ὁποίαν παρουσιάζουν ὡς ἀποτέλεσμα φυσικοῦ ἀτυχήματος. Ὁ πάπυρος εἰς ὃν ἐγγράφη ἀνάγεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ γ' αἰ. μ.Χ.

Ὁ ἐκδ. ἐν σι. 5 (B) μεταγράφει *ἔτ(ε)να*, ἐνῶ ὁ πάπυρος ἔχει *ετινα*. Ἐν ἄλλοις λόγοις θεωρεῖ ὡς ἐσφαλμένως παραλειφθὲν τὸ ε ὑπὸ τοῦ γραφέως². Δὲν πρόκειται ὁμως περὶ σφάλματος οὐδὲ παραλείψεως. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶναι συνήθης ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ *ε* καὶ τοῦ *ει*, εἰς τὰς ἐκδόσεις δὲ τῶν παπύρων δεόν νὰ διατηρῆται ἡ γραφὴ τοῦ παπύρου μὲ διόρθωσιν, ἐὰν εἶναι ἀναγκαία, εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα (*apparatus criticus*) ἢ τὰς σημειώσεις, ὅπως ἄλλωστε κάμνει ὁ αὐτὸς ἐκδ. ἐν **2561**, 14 καὶ **2562**, 2.

2533 (B) Πάπυρος τοῦ β' αἰ. μ.Χ., ὃ ὁποῖος παραδίδει ἀπόσπασμα κωμωδίας ἀγνώστου ποιητοῦ. Χάρις εἰς τὰς συμπληρώσεις τοῦ καθ. Lloyd-Jones τὸ κείμενον (ἔξ 7 ὀλοκλήρων στίχων καὶ 8 ἡμιτελῶν) ἔχει λάβει ἱκανοποιητικὴν μορφήν, καὶ ἀποτελεῖ ἀξιόλογον δεῖγμα τῆς Νέας Κωμωδίας.

2534 (B) Πάπυρος τοῦ τέλους τοῦ α' αἰ. μ.Χ. περιέχων ἀπόσπασμα ὑποθέσεως κωμωδίας. Ὑπάρχουν ἐνδείξεις διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸ ἔργον τοῦ Μενάνδρου *Ἀὐτὸν τιμωρούμενος* (γνώμη τοῦ καθ. Lloyd-Jones). Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο εἶχεν ἤδη ἐκδοθῆ ὑπὸ J. W. B. Barns καὶ R. A. Coles ἐν *Class. Quart. N.S.* XV, I, σσ. 52 κξξ., ἐνθα καὶ γίνεται ἐκτενὴς λόγος περὶ τοῦ ἐν λόγῳ παπύρου.

2535 (T) Πάπυρος τοῦ τέλους τοῦ α' αἰ. μ.Χ. περιέχων ἀπό-

1. Βλ. Migne, PG 65, 200 (4).

2. Πρβλ. σελ. XV τοῦ τόμου: angular brackets () (indicate) a mistaken omission in the original.

σπασμα ὑπομνήματος (= ὑπομνηματισμοῦ) εἰς τὸ ἱστορικὸν ἐπίγραμμα ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες | παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμον κτλ. (Προβλ. T o d, Gr. Hist. Inscr. I 43) Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἐπιγράμματος ὁφείλεται εἰς τὸν κ. E. Lobei, ὁ ὁποῖος ἐκ τῶν κεκολοβωμένων στίχων τοῦ παπύρου συνέλαβε τὸ περιεχόμενον, διὰ θαυμαστικῆς δὲ δξυνοίας καὶ φαντασίας συνεπλήρωσε τοὺς στ. 10-14, ἐνῶ τὰ συμπληρώματα τῶν ὑπολοίπων στίχων ἐπετεύχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκδ. Ὁ πάπυρος εἰς τὸν στ. 2 ἔχει διασώσει μόνον 4 γράμματα, ἦτοι J. μωνι. Ὁ ἐκδ. εἰκάζει ὅτι ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην κρύπτεται τὸ ὄνομα τοῦ Σιμωνίδου. Οὕτως ὁ πάπυρος μᾶς δίδει τὴν πατρότητα τοῦ ἐπιγράμματος, τὸ ὁποῖον φέρεται ὑπὸ τῆς χειρογράφου παραδόσεως ὡς ἀδήλου ποιητοῦ (προβλ. Ἀνθ. Παλ. VI 343 καὶ The Greek Anthology (Loeb) I 343) ἡ ὁ Ἀριστείδης μάλιστα (βλ. Περὶ τοῦ Παραφθέγματος XLIX 380), ὁ ὁποῖος παραδίδει τὸ αὐτὸ ὡς καὶ ὁ πάπυρος μέρος τοῦ ἐπιγράμματος, φαίνεται ὅτι ἀποκλείει τὸν Σιμωνίδα. Παραθέτω ἐν συνεχείᾳ τὸ περιεχόμενον τοῦ παπύρου μετὰ τινων διορθώσεων καὶ συμπληρώσεων.

- [τό]δε [ἐ]πί-
 [γραμμα Σ]ιμωνί-
 [δου]ερικον
 []αλλωσμη
 5 [ὦ]θηριάντι
 [λέγει γὰρ δὴ οὕτω]
 [ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκι]δέων
 [δαμάσαντες παῖδε]ς Ἀθηναίων.
 [Ἀθηναί(ους) λέγε]ι παῖδας Ἀθηναίων.
 10 [Λέγεται δ' οὕ]τως γεγράφθαι ἐπὶ τοῦ
 [πρὸς τὸ προπ]ύλαιον χαλκοῦ τε-
 [θρίππου. Τοῦτο] τεθεῖσθαι φησι πο-
 [λεμίων τρόπαιον] ἀπ' αἰτίας τοι-
 [αύτης Χαλκιδ]εῖς πολεμηθέν-
 15 [τες μετὰ Βοιωτῶν] μετέβησαν
 [ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Στρ]ατηεῖσαντες

1. Ὁ J. M. E d m o n d s εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Λυρικῶν (Lyra Graeca (Loeb) II 161) καταγράφει τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο ὡς ἔργον τοῦ Σιμωνίδου, χωρὶς βεβαίως νὰ γνωρίζῃ τὸν πάπυρον.

[δ' ἐπὶ Χαλκιδεῖς Ἀθηναῖοι, οὗς
[μὲν ἀπέκτειν]αγ, οὗς δ' αἷμα-
[λώτους ἔλαβον ὕσ]τερον λυ-

20 [τρώσαντες

1 - 2 [δ.π.]·μοσι κάπ. Σίμωνί(δ(ης) έκδ. 5 συμπλήρωσις έκδ. 6 συμπλήρωσις ἰδική μου. 7 - 8 συμπλήρωσις Lobel 10 - 11 [δόξης ἐνεκ]α παιδὰς Ἀθηναίων | [λέγει, πρότασις έκδ. 11 [κατὰ (?) τὸ προπ] Lobel [ὑπὲρ τὸ έκδ., ἀλλὰ πρβλ. Ἡροδ. V 77, 3 πρὸς ἐσπέρην τετραμμένον. 12 [θρῆσκου διεπρ] Lobel 12 - 13 πο[|λέμων τρόπαιον] ἢ Πο[|λέμων έκδ. 14 Χαλκιδ[εῖς έκδ. 15 - 17 συμπλήρωσις ἰδική μου 16 στρατεύσαντες έκδ. 17 Ἀθηναῖοι έκδ. 18 - 20 συμπλήρωσις Lobel.

2536 (T) Ἀπόσπασμα ὑπομνήματος τοῦ Θεωνοῦ τοῦ Ἀρτεμιδώρου εἰς τὸν **XII Πυθιονικόν** τοῦ Πενδάρου. Καίτοι ὁ πάπυρος ἔχει διασώσει μόνον μέρος τοῦ ὄλου ὑπομνήματος, δὲν εἶναι δύσκολον γ' ἀντιληφθῶμεν τὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας τοῦ Θεωνοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄλλωστε γνωστός ἀπὸ τὰ σχόλιά του ἐπὶ τῶν **Ὀλυμπιονίκων**. Ὁ ἐν λόγῳ πάπυρος ἀνήκει εἰς τὸν β' αἰ. μ.Χ. καὶ ἀποτελεῖ ἀντίγραφον σχολίων, ὄπου, πλὴν τοῦ κυρίου γραφέως, καὶ ἄλλοι (δύο τὸν ἀριθμὸν) ἔχουν προσθέσει παρατηρήσεις εἰς τὰ περιθώρια τοῦ χειρογράφου. Εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ γεγονὸς ὅτι γραφαὶ τοῦ παλύρου, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν εἰσαχθῆ εἰς τὰς κριτικὰς ἐκδόσεις, συμφωνοῦν πρὸς τὰς γραφὰς ἄλλων σχολίων καὶ πρὸς ὠρισμένους κώδικας, ὄπως: 22 (26 παλύρου) *μν* P (= B) : *νιν* codd. 25 (27) *θ' ἄμα* P (= V) : *θαμὰ* BEFDH 26 (28) *καλλιχόρον* (γρ. *καλλίχορον*) P καὶ Hermann : *καλλιχώρω* D^pV : *καλλιχώροι ceteri* codd. 26 (28) *ναίοισι* P : *ναίονσι* D : *ναίοισι* Bowra (OCT) 30 (35) *τό γε* P : *τὸ δὲ* codd. (Σημ. P = πάπυρος).

2537 (R) Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο προέρχεται ἐκ τίνος παλύρου, ὁ ὁποῖος ἀπετέλει φύλλον κώδικος' ἐγράφη πιθανῶς περὶ τὸ τέλος τοῦ β' ἢ ἀρχὰς τοῦ γ' αἰ. μ.Χ., καὶ περιέχει εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις (recto καὶ verso) εἴκοσι δύο ὑποθέσεις εἰς λόγους τοῦ Λυσίου. Αἱ ὑποθέσεις αὗται ἀναφέρονται εἰς δύο λόγους *βιαίων*, εἰς τέσσαρας *κατηγορίας*, εἰς πέντε *ἐξούλης*, εἰς δύο ἀγνώστου περιεχομένου, εἰς πέντε *παρακαταθήκης*, εἰς τρεῖς *ξενίας* καὶ εἰς ἓνα ἀγνώστου τύπου καὶ ἐπικεφαλίδος. Μόνον τέσσαρες ἐκ τῶν ὑποθέσεων τούτων συνδέονται μὲ διασωθέντας λόγους τοῦ Λυσίου: **Κατὰ Θεομνήστου** α' καὶ β', **Ἐπὲρ τοῦ στρατιώτου** καὶ **Πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς** (X, XI, IX, VIII ἀντιστοιχῶς). Ὁ πάπυρος παρουσιάζει πολλὰ χάσματα,

εἶναι δὲ κατεστραυμένους εἰς κλείστα ὅσα σημεῖα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ κειμένου. Διὰ τὰς ὑποθέσεις τῶν ὑπαρχόντων λόγων τὸ κείμενον τῶν τελευταίων μᾶς βοηθεῖ, ὥστε νὰ δώσωμεν μίαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πιθανὴν συμπλήρωσιν τῶν κενῶν. Τοῦτο ἐπέτυχεν ἐν πολλοῖς ὁ ἐκδότης· ὑπάρχουν ὁμοῦς σημεῖα τὰ ὁποῖα δὲν ἔτυχον δεούσης προσοχῆς, διὸ θεωρῶ σκόπιμον νὰ παραθέσω ὀλόκληρον τὸ κείμενον τῶν ἀνωτέρω ὑποθέσεων σημειῶν συγχρόνως τὰς συμπληρώσεις τοῦ ἐκδότου, ὅσαι διαφέρουν τῶν ἰδικῶν μου.

Διατηρῶ τὴν αὐτὴν ἀρίθμησιν τῶν στίχων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν, καθὼς καὶ τὴν δῆλωσιν δι' ὑπογεγραμμένης στιγμῆς τῶν ἀμφιβόλων γραμμάτων, τὰ ὅποια ὁ ἐκδ., ἐνῶ δηλοῖ εἰς τὴν ἀποκρυπτογράφειαν τοῦ κειμένου, δὲν διατηρεῖ κατὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ. Ἡ στίξις εἶναι ἰδική μου.

Κατηγορίας δ'. Κατὰ Θεομνήστου α' καὶ β'.

Θεόμνηστος ἐν δικ[α]στηρίῳ εἶπε[] τὸν κατηγοροῦν-
 10 τα ἑαυτοῦ τὸν πατ[έ]ρα ἀπεκτονέ[]ναι. «Φαίνομαι οὖν,
 φησὶ δ' ὁ κατηγορῶν, τρισκαίδεκ[έ]της ὢν τὴν ἡλικί-
 10 αν πρὸ εἰκοσαετίας, ἔχε ὁ πατήρ [ὑπὸ τῶν τριάκον-
 τα ἀπέθανεν.» Τὰ μέντοι τῶν ἐ[]τῶν το]ῦ [υἱοῦ καὶ
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οὐ [σ]υμφωνεῖ ἐν ἀμ[φ]οτέροις λό-
 γοις· ἐ[]ν μὲν γὰρ τούτῳ ὁ νεανίας τρι[σ]καίδεκα
 15 ἐτῶν ἐστίν, ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξήκοντα [έ]πτά, ἐν δὲ τῷ
 15 ἐξῆς ὁ μὲν [έ]τῶν] ἡ[]καδύρ, ὁ δὲ ἐβδομή[]κοντα.

Γραφαὶ τοῦ ἐκδότου: 6 α' β' 7 εἶπε[]ν τὸν 8 ἀπεκτονέ[]ναι παρανόμως.
 11 ἀπέθανεν 14 ἐτῶν ἐστίν, 15 ἡ[]καδύρ (οὕτω καὶ ἐν σελ. 30).

Ἦ[]περ τ]οῦ στρατιώτου.

Ἦκων ἀπὸ στρα[]τίας Καλλικράτης καὶ μ[]ετ' οὐ πολὺ
 καταλ[]γεις ἀντέλ[]γειν] ἐπέβαλλον οὐ[]ν ζημίαν
 οἱ ἄρχ[]οντ]ες καὶ ο[]ὐκ ἐπραττον. Ἀρχῆς] δὲ ἐξι[]ούσης
 20 τ]οῖς ταμίαις ὡς κ[]υρίαν μῆ] οὔσα[]ν παρέδοσαν. Οἶδε
 ἐ]πειδὴ οὐκ ἐπει[]θον αὐτο]ῦς δικ[]αίαν καὶ κυρίαν
 ζ]ημί[]αν αὐτῷ κρῖ[]νειν, ἐξ[]ῆθις κ[]ατηγοροῦσιν.

Γραφαὶ τοῦ ἐκδότου: 17 μ[]ετ' ὀλίγον] 19 ο[]ὐκ ἐπραξαν ἐξι[]ούσης αὐ-
 τῆν 20 [παρέδοσαν καὶ], (γρ. καί,) 21 οὐκ ἐπει[]σαν 22 καὶ ἀ]δθις. Ἐν
 στ. 19 ὁ ἐκδ. εἰς μὲν τὴν ἀποκρυπτογράφειαν (σελ. 26) γράφει] .εξ[] .εἰς
 δὲ τὴν ἀπόδοσιν (σελ. 27)] .εξ[] . Πρὸκειται προφανῶς περὶ παραδρομῆς,
 διότι καὶ ἡ φωτογραφία τοῦ παλῶρου (Plate IV) ἐπιβεβαιοῖ τὴν πρώτην γρα-
 φήν. Ἐν στ. 21 ὁ πάπυρος ἔχει επε[] καὶ ὄχι επε[] ὡς ἀναφέρεται ἐν σελ. 26.

Πρὸς τοὺς συνομοσφάτας,

*Υ]πὸ τῶν συνομο[αστ]ῶν δ[ια]βλ[η]θεῖς.....

25 ..] ἀκούων αυτο.[...]. ..] .. συνεῖναι αὐτοῖς
 ..] μὴ θέλουσιν [καὶ π]άσας[...]. .. ἀλ-
 λά] διαμαρτυρεῖ μη[δέ]ν αὐτοὺς κακῶς εἰπεῖν ἢ
 κα]κῶς ποιῆσαι, ἀ[λλὰ] καὶ τοῖς δ[ε]ομένοις βοηθεῖν κατὰ
 δό[ν]αμιν.

Γραφαὶ τοῦ ἐκδότου : 24 δ[ια]βλ[η]θ 24 - 25 πιθανῶς : κακ[ῶς] ἀκούων
 25 - 26 αἱ συμπληρώσεις ἰδίαί μου 27 κακῶς ποιεῖν 28 τοῖς ἄλλοις.

*Ακολουθοῦν δύο ὑποθέσεις, Πρὸς Φιλοστέφανον καὶ Πρὸς
 *Ἰππόμαχον, ἀναφερόμεναι εἰς ἀγνώστους λόγους τοῦ Λυσίου Πάσα
 προσπάθεια ἀποκαταστάσεως τοῦ κειμένου τοῦ παπύρου συναντᾷ
 δυσκολίαν λόγῳ ἀγνοίας τοῦ περιεχομένου τῶν σχετικῶν λόγων. Τοῦτο
 ἐπιτείνει ἡ παράλειψις τοῦ ἐκδ. νὰ δηλώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑλλιπόν-
 των γραμμάτων.

Εἰς τὸ verso τοῦ παπύρου διεσώθησαν 15 ὑποθέσεις βραχείας
 ἐκτάσεως καὶ κεκολωμέναι λόγῳ τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ τοῦ παπύρου.

2538 (R) Ὁ πάπυρος οὗτος βάσει παλαιογραφικῶν ἐνδείξεων
 τοποθετεῖται εἰς τὸ τέλος τοῦ β' ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ γ' αἰ. μ.Χ., περιέχει
 δὲ εἰς πέντε στήλας μέρος δικανικοῦ λόγου. Τὸ περιεχόμενον τοῦ λό-
 γου ἔχει ἐν συντομίᾳ ὡς ἑξῆς: Μετὰ τὸν πρόλογον, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει
 διασωθῆ, ὁ ἀντίδικος ἐξιστορεῖ τὰ τῆς οἰκογενειακῆς του καταστάσεως.
 Ὁ πατήρ του, ἔμπορος τὸ ἐπάγγελμα, εὐρέθη εἰς Σηλυμβρίαν τῆς
 Προποντίδος, καὶ ἐκεῖ ἐνυμφεύθη τὴν κόρην Ἀντιφάνους τινός, πρὸς
 τὸν ὁποῖον εἶχε φιλικὰς σχέσεις. Τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς δὲν διεσώθη,
 ἀπετελεῖτο δ' ὅμως ἐξ ἑξ γραμμάτων (ii 6). Ἀναφέρεται τὸ πατρῶ-
 νυμικὸν Δειραδιώτης (ii 6 - 7), ὅπερ δηλοῖ ὅτι οὗτος ἀνήκεν εἰς τὸν
 δῆμον τῆς Ἀττικῆς Δειράδες. Ἐν συνεχείᾳ ὁ πατήρ φέρει τὴν σύ-
 ζυγόν του εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐξ αὐτῆς γεννῶνται τρεῖς υἱεῖς, ἐκ τῶν
 ὁποίων ἐπιζῶν εἶναι ὁ ἀντίδικος. Εἰς τοὺς στ. 23 - 28 γίνεται λόγος
 περὶ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ υἱοῦ εἰς τὴν πατρίαν διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ
 γεγονότος αὐτοῦ προσάγονται μάρτυρες (iii 1 - 8). Οἱ στ. 9 - 15 διε-
 σώθησαν ἐν μέρει· ἐκ τῶν ἐναπομεινάντων ὅμως γραμμάτων φαίνεται
 πιθανὸν ὅτι ἐδῶ πρόκειται περὶ ἐξιστορήσεως τῆς ζωῆς τοῦ πατρὸς
 καὶ τῆς τύχης (ἀσθενείας προφανῶς) τῆς μητρὸς ἐν Ἀθήναις. Εἰς
 τοὺς στ. 16 - 28 (ἀπὸ τοῦ 20 καὶ ἑξῆς ἐλάχιστα γράμματα διακρίνον-
 ται) ἀναφέρεται ὁ θάνατος τῆς μητρὸς καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ

νέος γάμος τοῦ πατρὸς καὶ ἡ γέννησις καὶ ἄλλου υἱοῦ. Εἰς τοὺς στ. 1-28 τῆς στήλης ἰν μανθάνομεν ὅτι ὁ ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου υἱὸς συνεξεπαιδεύθη μετὰ τοῦ ἀντιδίκου. Τοῦτο μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ εἶναι ὁ αὐτὸς δι' ἀμφοτέρους, ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν καὶ τῶν διδασκάλων, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ τετάρτου υἱοῦ. Ἐδῶ διακόπτεται ἡ συνέχεια τοῦ παύρου καὶ ἐν ταυτῷ ἡ ἐξιστόρησις τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ ἀντιδίκου. Ἡ στήλη ν περιέχει ἐλάχιστα γράμματα, ἐξ ὧν οὐδὲν ἕτερον προκύπτει, εἰμὴ μόνον ἡ ἐμφάνισις καὶ πάλιν μαρτύρων.

Ἡ ἔλλειψις αὕτη καὶ ἡ ἀπώλεια τοῦ προλόγου καθιστοῦν ἀβέβαιον τὸν χαρακτῆρα τοῦ ρητορικοῦ τούτου κειμένου· δέον ὅμως νὰ παρατηρηθῇ ὅτι παρὰθεις τῆς οἰκογενειακῆς ἱστορίας συναντᾶται εἰς λόγους, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται εἰς περιουσιακὰ θέματα, καὶ ἀσφαλῶς ὁ παρὼν λόγος τοιοῦτον χαρακτῆρα θὰ εἶχεν: ὁ ἀντίδικος προσπαθεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι γνήσιος υἱός, ὁμοπάτριος, προκειμένου νὰ διεκδικήσῃ τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν μέρος τῆς περιουσίας. Ὁ ἐκδ. σημειοῖ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἔχωμεν ἐδῶ λόγον *ξενίας*, ἐνθα ὁ ἀντίδικος διεκδικεῖ τὸ νόμιμον τοῦ γάμου τῆς μητρὸς του.

Περὶ τῆς πατρότητος τοῦ λόγου ὁ ἐκδ. ἀμφιταλαντεύεται μεταξὺ Λυσίου καὶ Ἰσαίου. Ἡ στάσις αὕτη εἶναι βεβαίως δικαιολογημένη λόγῳ τῆς φραστικῆς συγγενείας τῶν δύο ρητόρων ἀναφορικῶς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ *ἀναβαίνειν* (iii 14, iv 6, 18) εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κλήσεως τῶν μαρτύρων. Εἰς τὸν Ἰσαῖον ἀπαντᾷ ἅπαξ (IX 28), εἰς δὲ τὸν Λυσίαν δωδεκάκις. (Ἐκ τούτου θὰ ἠδύνατό τις νὰ κλίνῃ ὑπὲρ τοῦ Λυσίου). Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι ὁμοιότητες τοῦ κειμένου τοῦ παύρου πρὸς τοὺς δύο ρήτορας, ὅπως ἡ χρῆσις τοῦ *ἐπειδὴ* (iii 17) ὡς χρονικοῦ καὶ ἡ ἐμφάνισις τοῦ *τοίνυν* ἀμέσως μετὰ τὸν λόγον τῶν μαρτύρων. Ταῦτα ὅμως ἀποτελοῦν μᾶλλον στερεοτύπους ἐκφράσεις καὶ δὲν δύνανται νὰ ληφθοῦν ὡς τεκμήρια πρὸς διαχώρισιν ἢ ἀπόδοσιν ἐνὸς κειμένου εἰς τοῦτον ἢ εἰς ἐκεῖνον τὸν συγγραφέα. Τὸ κείμενον τοῦ παύρου μᾶς παρέχει ἄλλαχού τὴν δυνατότητα νὰ κλίνωμεν ὑπὲρ τοῦ Ἰσαίου. (α) Τὸ ὄψος τοῦ λόγου εἶναι ἀπλοῦν, ὅπερ προσιδιάζει εἰς τὸν Ἰσαῖον περισσότερον ἢ εἰς ἄλλον ρήτορα. (β) Ἡ ἐξιστόρησις τοῦ οἰκογενειακοῦ κλάδου καὶ τῆς πατρογονικῆς καταστάσεως εἶναι χαρακτηριστικὸν τῆς τεχνοτροπίας τοῦ Ἰσαίου. (γ) Τὸ περιεχόμενον τοῦ λόγου συμφωνεῖ πρὸς τὰ θέματα τοῦ Ἰσαίου. (δ) Αἱ λεξιλογικαὶ καὶ φραστικαὶ ὁμοιότητες τοῦ κειμένου τοῦ παύρου καὶ τῶν λόγων τοῦ Ἰσαίου εἶναι αξιοσημείωτοι:

γίνετα[ι] φίλος Ἀντιφάνει (ii 15-16), πρβλ. Ἴσ. II 3, VI 3 (ἐπίσης καὶ Λυσ. XIX 12)· κομίζει (ii 19), πρβλ. Ἴσ. IX 7 (ἀντιθέτως ὁ Λυσίας χρησιμοποιεῖ ἄγει I 6)· δευ[ρ]ο (ii 20), πρβλ. Ἴσ. II 6, ἐν τῇ ἐννοίᾳ «εἰς τὰς Ἀθήνας» (ἀντιθέτως ὁ Λυσίας χρησιμοποιεῖ πόλιν XIII 5, ἐνθάδε XIII 12, ἄστυ XXXII 8, ἐνῶ δευρο XX 29 σημαίνει «ἐδῶ, εἰς τὸ δικαστήριον»)· γίνοντι[αι] αὐ[τῶι] τ[ρ]εῖς υἱεῖς (ii 20-21), πρβλ. Ἴσ. III 36, 38, VI 11 (καὶ Λυσ. XXXII 4)· φράτερ[ας] (ii 25-26), πρβλ. Ἴσ. II 14, VI 21, VII 43, VIII 19, XII 3 κ.ά. (καὶ Λυσ. XXX 2)· ἐπειθή... ἢ μή[τηρ]... ἐξε[ε]ύ[ε]ν[η]σεν (iii 17-20), πρβλ. Ἴσ. I 14, VI 38, VII 14 (καὶ Λυσ. I 7, XVII 3)· καὶ συνεπαιδεύε[το] μετ' ἐμοῦ ἐν τῶι | αὐτῶι διδασκαλείωι | τοῦ αὐτοῦ παιδαγωγ[οῦ] ἀκολουθοῦντος (iv 1-5), πρβλ. Ἴσ. IX 28 (ὑπόδειξις πρὸς τὸν ἐκδ. ὑπὸ J. H. Kells).

Πρὸς τούτοις τὸ κείμενον τοῦ παπύρου συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀπλὴν καὶ κατὰ παράταξιν πρότασιν τοῦ Ἰσαίου ἢ τὴν καθ' ὑπόταξιν, δυνητικὴν, ἀπαρεμφατικὴν σύνταξιν τοῦ Λυσίου. Εἰς τὸν Λυσίαν ἐξ ἄλλου μεσολαβεῖ ἐκτεταμένον κείμενον μεταξὺ μαρτυριῶν συγκριτικῶς πρὸς τὸ βραχὺ τοῦ Ἰσαίου.

Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ κειμένου προσθετέα τὰ ἐξῆς: Ἐν ii 1 κέξ. ὁ ἐκδ. συμπληροῖ: *μεγάλοις ὑμῖν τεκμηρίοις ἐ]πιδελ[ξω] πρώτο]ν δὲ περὶ αὐτο]ῦ τοῦ πράγμα[τος ὑμᾶ]ς διδάξω* κτλ. βασιζόμενος εἰς τὸ χωρίον τοῦ Λυσίου I 22. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ συμπλήρωσις *τεκμηρίοις ἐ]πιδελ[ξω* (ὁ πάπ. [...]) *πιδει]* δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ χάσμα τοῦ παπύρου. Δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ προλόγου τοῦ λόγου θὰ ἦτο ὀρθότερον νὰ συμπληρωθῇ: *ὡς οὖν* (ὅ,τι πρόκειται νὰ ἀποδειχθῇ) *ἐκ πολλῶν | τεκμηρίων ἐ]πιδελ[ξω*, πρβλ. Ἴσ. X. 6. Ἐν ii 2-3 ὁ ἐκδ. γράφει: *πρώτο]ν δὲ περὶ* κτλ. Ἡ λέξις *πρώτον* εἰς τὴν προκειμένην χρῆσιν οὐδέποτε συνοδεύεται διὰ τοῦ *δέ*, ἀλλὰ τοῦ *μέν* (βλ. λ. πρότερος ἐν LSJ B III 3). Ἀποτελεῖ μοναδικὸν παράδειγμα (ἴσως σφάλμα) τὸ χωρίον τοῦ Λυσίου I 22, τὸ ὁποῖον λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἐκδότου ὡς βάσις διὰ τὴν συμπλήρωσιν. Προτιμητέα λοιπὸν ἡ γραφή: *ἐξ ἀρχῆ]ς δὲ περὶ* κτλ. Περὶ αὐτοῦ πρβλ. Λυσ. XXXII 3, XIII 4, XVII 1, VII 3 καὶ Ἴσ. VII 2, VII 4 iii 2-3 ἀντὶ ὡς . . [. ε]ισ|ήχθη]ν γο. ὡς με]ν τοίνυν ε]ισ|ήχθη]ν 7-8 ἀντὶ συγγε-γ[ῶν] | ἄλλων [γο. συγγεν[ῶν καὶ ὑπὸ τῶν] | ἄλλων [δημοτῶν (πρβλ. Ἴσ. II 14, 16) ἢ ἐπιτηδείων (πρβλ. Ἴσ. IX 8) ἢ πολιτῶν (πρβλ. Ἴσ. VI 64) 9 ἀντὶ ζωντ. γο. ζῶντο]ς τοῦ πατρὸς] 10 ἀντὶ [.]ν πα] γο. [έ]ν πα]τριδι 11-12 ἀντὶ .αρησα[] | . . εκ . . [γο. παρησα]ν . . . ;

τῆ γυ|γρακ|. [19·22 ἀντι ἐ|τελλ[ε]ύτ[ησε.] πα|[.]·[.]·α [....].
ειε|. []·κατου γο. ἐ|τελλ[ε]ύτ[ησεν, δ] πα|[τ]ῆ[ρ] πάλ[ιν ἐγά]μετ
ἐ|τ[έ]ραν γυνα|ικα του| (πρβλ. Ύσ. VI 24).

2539 (B) Πάπυρος τοῦ β' ἢ τοῦ γ' αἰ. μ.Χ. περιέχων ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ Πολέμου τοῦ Δίκτηρος τοῦ Κρητός. Τὸ κείμενον τοῦτο μετὰ τοῦ PTeb. 268 (ἐκδ. τὸ 1907) ἀποτελοῦν τὰ μόνα δείγματα τῆς ποιήσεως τοῦ Κρητός ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστὸς ἐκ τῆς λατινικῆς μεταφράσεως γενομένης ὑπὸ τινος Σεπτιμίου κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Νέρωνος. Παρὰ τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ παπύρου ἢ ἐκδοσις εἶναι λίαν ἱκανοποιητικὴ, τοῦτο δὲ ὀφείλεται ἐν πολλοῖς εἰς τὰς συμπληρώσεις τὰς προταθείσας ὑπὸ τοῦ κ. καὶ τῆς κ. West. *Ἐξ ἀντιπαραβολῆς πρὸς τὴν φωτογραφίαν τοῦ παπύρου (βλ. Plate II) ἀντιλαμβάνεται τις τὴν ὀξυδέρκειαν καὶ ἔμπειρίαν τοῦ καθ. **Barns**.

2540 (α'/β' αἰ. μ.Χ.), 2541 (γ' αἰ. μ.Χ.), 2542 (α'/β' αἰ. μ.Χ.) (R) περιέχουν ἀποσπάσματα ἐκ τῆς Ἰλιάδος, φαίνεται δὲ ὅτι ἐνέχουν ἐνδιαφέρον ἀπὸ παλαιογραφικῆς ἀπόψεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ κ. Rea.

2543 (B) Φύλλον κυλίνδρου τοῦ β' αἰ. μ.Χ., ἐν ᾧ διεσώθησαν πενιχρά τινα μέρη τῶν στίχων 346·368 τῆς Ἀνδρομάχης τοῦ Εὐριπίδου.

2544 (B) Δύο ἀποσπάσματα ἀναγόμενα χρονολογικῶς εἰς τὸ τέλος τοῦ β' ἢ τὰς ἀρχάς τοῦ γ' αἰ. μ.Χ., τὰ ὁποῖα παραδίδουν μέρος τῆς ὑποθέσεως τῶν Φοινισσῶν τοῦ Εὐριπίδου. Ἡ ἀναγνώρισις ἐπετεύχθη ὑπὸ τοῦ κ. Coles, ὁ ὁποῖος μετὰ τοῦ καθ. **Barns** εἶχεν ἤδη δημοσιεύσει τὸ κείμενον (μετὰ τοῦ παπύρου **2534**) ἐν *Class. Quart. N.S. XV, I*, σσ. 52 κέξ. Ὁ πάπυρος οὗτος προσφέρει ἀποδείξιν περὶ τῆς αὐθεντικότητος τοῦ χειρογράφου τοῦ **Μοσχολοῦ**, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν δύο κειμένων (γνώμη τοῦ **W. S. Barret**, πρβλ. *Class. Quart.* ἐνθ. ἀν. σσ. 58 κέξ.).

2545 (T) Ἀπόσπασμα περιέχον 20 στίχους τῆς κωμῆδος τοῦ Ἀριστοφάνους Ἰππῆς (στ. 1057-76). Ἡ ἀξία τοῦ παπύρου τούτου ἔγκειται (α) εἰς τὸ ὅτι εἶναι τὸ ἀρχαιότερον χειρόγραφον (τέλος α' αἰ. π.Χ. ἢ ἀρχὴ α' αἰ. μ.Χ.) διὰ τοῦ ὁποῖου παραδίδεται γνωστὸν ἔργον τοῦ Ἀριστοφάνους, καὶ (β) εἰς τὸ ὅτι παρέχει γραφάς, αἱ ὁποῖαι λύουν ἀμφισβητούμενά τινα σημεῖα τῆς κριτικῆς τοῦ κειμένου.

2546 (R) 4 ἀποσπάσματα ἐν οἷς διασφύζεται ἱκανὸν μέρος τοῦ IV βιβλίου τοῦ Μανέθωνος «Ἀποτελεσματικά». Ὁ πάπυρος

τοποθετείται χρονολογικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκδ. εἰς τὸν γ' αἰ. μ.Χ., ὃ δὲ καθ. Turner περιορίζει τὴν χρονολόγησιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ αὐτοῦ αἰ. Τὸ κείμενον παρουσιάζει ὀλίγας ἀποκλίσεις δευτερευούσης σημασίας ἀπὸ τοῦ κειμένου τῆς ἐκδόσεως Teubner, πρὸς τὸ ὅποιον καὶ συγκρίνεται.

2547 (B) Πάπυρος ἀκρωτηριασμένος κατὰ τὸ ἀριστερὸν καὶ τὸ κάτω μέρος, εἰς καθαρὰν δὲ καὶ ἐπιμελημένην ὀρθίαν γραφήν. Ἀνήκει εἰς τὸν γ' αἰ. μ.Χ. καὶ φέρει μέρος τοῦ ὄρκου τοῦ Ἰπποκράτους. Ἡ συμπλήρωσις εἰς πολλὰ σημεῖα εἶναι ἀμφίβολος, διότι τὸ κείμενον τοῦ παπύρου διαφέρει οὐσιωδῶς τοῦ «textus receptus». Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ τάσις τοῦ γραφέως νὰ περιορίσῃ τοὺς ἰωνικοὺς τύπους, ἀντιθέτως δὲ νὰ υἱοθετήσῃ τὴν ὀρθογραφίαν τῆς ἐποχῆς του. Αἱ ὑποδείξεις καὶ παρατηρήσεις τοῦ καθ. H. Lloyd-Jones εἶναι πολλοῦ ἀξίαι.

2548, 2549 (B) Ἀμφότεροι οἱ πάπυροι εἶναι γεγραμμένοι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γραφέως καὶ ἀνάγονται βάσει παλαιογραφικῶν ἐνδείξεων εἰς τὸν β' αἰ. μ.Χ. Περιέχουν ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Δημοσθένους ὃ πρῶτος 7 στίχους ἐκ τοῦ λόγου τοῦ ρήτορος *Κατὰ Τιμοκράτους* § 60 καὶ ὃ δεύτερος 12 στίχους ἐκ τῆς *Α' Ἐπιστολῆς* § 4. Αἱ γραφαὶ τοῦ παπύρου δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰς γραφὰς τῆς χειρογράφου παραδόσεως πλὴν τοῦ **2549**, 2 ἔνθα ὁ πάπυρος ἔχει [...τ]γγχάνω καὶ, τὰ δὲ χειρόγραφα *ἀλλ' ὄσα τυγχάνω*. Ὁ ἐκδ. προτείνει *ἀλλ' ἄ* μετὰ τινος ἀμφιβολίας. Νομίζω ὅτι γραφὴ ὡς *ὄσα δὲ* εἶναι μᾶλλον προτιμητέα, διότι καὶ συμφωνεῖ πρὸς τὴν γραφὴν τῶν χειρογράφων καὶ τὸ ὕφος τοῦ λόγου καὶ προσαρμόζεται εἰς τὸ χάσμα τοῦ παπύρου (παλαιογραφικῶς *ἀλλ' ἄ* = *ὄσα δὲ* ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτάσεως).

2550 (R) Φύλλον παπύρου τοῦ β' αἰ. μ.Χ. (;) ἀποκεκομμένον ἐκ κυλίνδρου, τὸ ὅποιον εἰς μὲν τὸ recto φέρει ὑπολείμματα καταγραφῆς φόρου, εἰς δὲ τὸ verso δύο στήλας περιεχούσας τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου τοῦ Λυκούργου *Κατὰ Δεωκράτους* (1-2). Εἰς τὴν πρώτην στήλην διασφύζονται ἐλάχιστα γράμματα (ἐν ἧ δύο εἰς τὸ τέλος ἐκάστου στίχου), εἰς τὴν δευτέραν δμως στήλην διεσώθησαν 14 στίχοι περιέχοντες τὸ κείμενον ἀπὸ *ἐμὲ μὲν ἄξιον* μέχρι *ἱερῶν βουλευομένων*. Εἰς τὸν χώρον μεταξὺ τῶν στηλῶν ὑπάρχουν ἀριθμητικαὶ πράξεις (διαιρέσεις κατὰ τὸν ἐκδ.) καὶ τινὰ διεσκορπισμένα κυρτὰ γράμματα ἢ εἰκόνες.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς κριτικῆς τοῦ κειμένου ὁ πάπυρος μᾶς δίδει τὰς ἐξῆς διαφορὰς : ii 6 *ποιήσασθαι* : codd. *ποιῆσαι*, δ καὶ 9-10 *ὄμας*

δὲ ε (γρ. ὑμᾶς δὲ {ε}) | ὡς : codd. ὑμᾶς δ' ὡς 10 ὑπὲρ παιδων : codd.
ὑπὲρ πατέρων καὶ παιδων.

2551 (Γ) Φύλλον παπύρου ἐκ κώδικος (γ' ἢ δ' αἱ. μ.Χ.) τὸ ὁποῖον περιέχει εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις τμήματα δύο στηλῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν φέρει κατάλογον τῶν βασιλέων (Περσῶν, Μακεδόνων, Ρωμαίων) τῆς Αἰγύπτου μετὰ τῶν ἐτῶν τῆς βασιλείας των, ἡ δὲ κείμενον ἀστρονομικοῦ περιεχομένου. Ὁ πάπυρος ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ P. Sattler ἐν Studien aus dem Gebiet der alten Geschichte (Wiesbaden, 1962), σσ. 39 - 50. Πρβλ. κριτικὴν ὑπὸ P. Parsons ἐν Class. Rev. 1963, σ. 325.

2552 (Β) Τεμάχιον παπύρου τῆς ἀρχῆς τοῦ β' αἱ. μ.Χ. ἐν ᾧ ἀπεικονίζεται δι' ἐγχρώμου μελάνης ἀνθρωπίνη παράστασις εἰς πλαγίαν θέσιν (profile). Τῆς εἰκόνας διασφύζεται τὸ ἀπὸ τὴν μέσην καὶ κάτω τμήμα, ἔνθα διαφαίνεται καλῶς τὸ ἀριστερὸν σκέλος. Κάτωθεν τῆς παραστάσεως διαχωριζομένης διὰ δύο ὀριζοντίων γραμμῶν ὑπάρχει τὸ ἐξῆς ὑπόλοιπον μιᾶς ἐπιγραφῆς :

οὔτος δ' ἐστὶν Ἑρμῆς

].εαντουτο[

]γὰ πάθη εν[

τ]ῆ ἀφόδω[

Ὁ ἐκδ. παρατηρεῖ ὅτι πρόκειται περὶ παραστάσεως θεοῦ προσώπου, καὶ εἰκάζει ὅτι τοῦτο εἶναι ὁ Ὅσιρις, ἂν καὶ ἡ στάσις αὕτη δὲν εἶναι ἡ χαρακτηριστικὴ τοῦ Ὅσιριδος. Προσθετέον ὅτι ἡ λέξις Ἑρμῆς θὰ ἔπρεπε ν' ἀναφέρεται μᾶλλον πρὸς τὸν Θῶθ καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν Ὅσιριν¹, αἱ λέξεις ὅμως τὰ πάθη καὶ τῆ ἀφόδω συμβιβάζονται πρὸς τὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς τοῦ Ὅσιριδος. Πρέπει οὕτω νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἐδῶ ἔχομεν διὰ πρώτην φοράν ἔνδειξιν ταυτότητος τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τοῦ Ὅσιριδος. Τὸ ὅλον θέμα σχετίζεται πρὸς τὴν τάσιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου νὰ ταυτίσουν τοὺς θεοὺς των μὲ τοὺς τῶν Αἰγυπτίων, ὁ παρὼν δὲ πάπυρος δίδει παραστατικὴν δῆλωσιν τῆς ταυτότητος Ἑρμοῦ - Ὅσιριδος. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ νόημα τοῦ κειμένου εἶναι : « οὔτος εἶναι ὁ Ἑρμῆς ὁ ὁποῖος ἐπανεκτίησε τὸ σχῆμα τοῦτο, παρὰ τὰ πάθη τὰ ὁποῖα ὑπέστη κατὰ τὴν ἀποδημίαν του ἐκ τῆς ζωῆς ».

1. Πρβλ. H. I. Bell, Cults and Creeds in Graeco-Roman Egypt (Liverpool, 1957), 15.

2553 (T) Δύο ἀποσπάσματα τοῦ τέλους τοῦ β' ἢ ἀρχῆς τοῦ γ' αἰ. μ.Χ. γεγραμμένα εἰς κυρτὴν γραφὴν καὶ περιέχοντα μέρος ἡμερολογίου λατρευτικῶν θυσιῶν. Ὁ πάπυρος οὗτος μᾶς δίδει νέα στοιχεῖα ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς Ρωμαϊκῆς λατρείας ἐν Αἰγύπτῳ.

2554 (R) 4 ἀποσπάσματα ἐν οἷς φέρονται ἐτήσιαι προφητεῖαι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀστέρων. Τὸ κείμενον διαφέρει οὐσιωδῶς τῶν γνωστῶν ὠροσκοπῶν, καθὼς ἐδῶ προέχει τὸ προφητικὸν στοιχεῖον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ καταφανῆ ὁμοιότητα αὐτοῦ πρὸς τὰ προφητικὰ χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ τὰ προφητικὰ κείμενα τῆς παγανιστικῆς λατρείας. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ παπύρου λαμβάνομεν τὸν ὄρον « ἀλεξητήριον » προκειμένου περὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῶν προγνωστικῶν. Τὰ ἀποσπάσματα 1 ii καὶ 3 iii διεσώθησαν εἰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἱκανοποιητικὴν κατάστασιν, τὰ λοιπὰ εἶναι ἐν πολλοῖς ἀκρωτηριασμένα, ὅπερ ἀναγκάζει τὸν ἐκδ. νὰ παραθέσῃ μόνον τὴν ἀποκρυπτογραφίαν αὐτῶν, καίτοι εἰς πολλὰ σημεῖα ἢ ἔννοια εἶναι πρόδηλος.

Συμπληρώσεις καὶ διορθώσεις: 1 ii 3·4 κα[] | οὐρανου. [.]..[.]...[.]...ησεται γρ. κα[ι ἐκ τοῦ] | οὐρανοῦ κ[α]ἰ ἐ[κ τ]ῆς γ[ῆ]ς [φ]αγήσεται 4 πόλεμος[γρ. πόλεμος [ἀπερ] 6·7 ἑτέροις. [] | χηκόσι αὐτῶν [.]...[.] παραδοθήσε[τ]αι γρ. ἑτέροις δ[εδυσ]τυ|[χηκόσι αὐτῶν [π]ά[ν]τ[α] παραδοθήσε[τ]αι 8·9 αὐτ[οῦ, τοῦτ' ἐ]στι γρ. αὐτ[οῦ, δ' ἐ]στι 9·10 ἀνήρ [] |σημος ον.μα...[.] ἀπολείται γρ. ἀνήρ [διά]σημος ὄνομα ἀνήρ[ῶ] ἀπολείται 3 iii 3]σεται γρ. γενή]σεται (ἢ φανή]σεται) 5·6 ἐφ' ᾧ ο.χ. | [] γρ. ἐφ' ᾧ ἀρχή] | [σεται] 7] τα[. . βασιλεὺς γρ. ἀπολεῖ]τα[ι ὁ βασιλεὺς 10 δ[.]πως πορεύη γρ. δ'[δ]πως πορεύη.

2555, 2556, 2557 (P) Τεμάχια παπύρων τοῦ α', β' καὶ γ' αἰ. μ.Χ. ἀντιστοιχῶς, ἐν οἷς παραδίδονται εἰς μᾶλλον καλὴν κατάστασιν ὠροσκοπία (= ὠροσκοποί).

2558 (P) Ἀπόσπασμα διατάγματος τοῦ Κλωδίου Κουρκιανοῦ, ἐπαρχοῦ τῆς Αἰγύπτου (303·306 μ.Χ.). Ὁ πάπυρος ἔχει διασώσει μερικῶς 10 στίχους, οὕτω τὸ περιεχόμενον τοῦ κειμένου δὲν εἶναι τελειῶς σαφές. Προφανῶς πρόκειται περὶ διαταγῆς πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Ὁξυρρυγγίτου νομοῦ νὰ μὴ ἀποδημοῦν, καὶ ἐγκαταλείπεται οὕτως ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς. Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν χασμάτων προσθετέα τὰ ἐξῆς: 3·5 σπουδῆν [] | [. . .] τοὺς ἐκάστης πόλεως πολεΐτας ἀλλὰ καὶ το[ὺς] | [. . .] ν ὠρμημένους γρ. σπουδῆν [ἐποίησατο], | [ᾧστ]ε τοὺς ἐκάστης πόλεως πολεΐτας, ἀλλὰ καὶ το[ὺς ἐξ ἄλλων] | [νομ]ῶν ὠρμημένους.

2559 (P) Ἐπιστολή τοῦ β' αἰ. μ.Χ. ἐκ τινος Ἀρρίου *Evdalmonos* πρὸς τινα Διονύσιον προσφωνούμενον ὡς ἀδελφόν. Ὁ ἐκδ. στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς ἐπιστολῆς χαρακτηρίζει αὐτὴν ὡς ἐπίσημον (official). Ὑπάρχουν ὁμῶς δύο σημεῖα τὰ ὁποῖα προδίδουν τὸν ἰδιωτικὸν χαρακτήρα τῆς ἐπιστολῆς: (α) ἡ ἔκφρασις τῆς χαρᾶς τοῦ Διονυσίου ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει τοῦ Ἀρρίου, ὅπερ μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ τελευταίου· πρβλ. 5-7 [δ]τι δὲ αὐτός τε ... καὶ ἐμοὶ σωθέντι συγγῆδη, καὶ (β) ὁ χαιρετισμὸς ἐκ μέρους τῆς συζύγου καὶ τῶν παιδίων τοῦ Ἀρρίου πρὸς τὸν Διονύσιον· πρβλ. 12-13 ἡ σύμβιός μου καὶ τὰ παιδία σε ἀισπάζεται. Τὰ σημεῖα ταῦτα δὲν ἀπαντοῦν, ἐξ ὧν γνωρίζω, εἰς τὰς δημοσίας ἐπιστολάς.

2560 (R) Πάπυρος τοποθετούμενος χρονολογικῶς εἰς τὸ 258 μ.Χ. καὶ περιέχων δημοσίαν ἐπιστολὴν τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Λυκοπολίτου νομοῦ πρὸς τὸν στρατηγὸν τοῦ Ἐρμοπολίτου νομοῦ. Ὁ πρῶτος ζητεῖ τὴν ἀποστολὴν ἱατροῦ τινος. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐπιστολῆς δὲν εἶναι σαφεῖς, διότι ὁ πάπυρος εἶναι σχεδὸν τελείως κατεστραμμένος εἰς τοὺς στ. 4-8 καὶ 17-21, ἔνθα τὰ ἐναπομείναντα γράμματα δὲν βοηθοῦν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν χασμάτων.

2561 (B) Πάπυρος περιέχων ἐπίσημον ἐπιστολὴν γραφείσαν μεταξὺ τοῦ 293 καὶ 305 μ.Χ. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν γίνεται χρῆσις πολλῶν λατινικῶν λέξεων: 5 τῷ πραιποσίτῳ (praepositus), 9 τοὺς πραιποσίτους, τὰς πετιτίνας (petitio), 10-11 αἱ δηληγατίονες (delegatio), 14 τοῦ δωνατίου (donatio, τὸ δῶνάτιον κατὰ τὸ δῶρον), 16 στυπενδίου (stipendium), καλανδῶν (calendae), 17 σαλγάμον (salgammum), αἱ πετιτίονες. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀποστολεὺς ἦτο ἀξιωματοῦχος εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν στρατιωτικὴν διοίκησιν, καὶ προφανῶς Ρωμαῖος τὴν καταγωγὴν. Ἔτερον σημεῖον ἀξίον μνείας εἶναι τὸ ἐξῆς: Ἐν στ. 5-6 ἀναγινώσκομεν τὴν φράσιν (ἀσυνήθη «unfamiliar» κατὰ τὸν ἐκδ.): διὰ δημοσίας ἐπιστολῆς φανερόν πεποίηκα κτλ. (ὁ ἐπιστολογράφος ἀναφέρεται εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν). Ἡ φράσις αὕτη ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν ὄρον ἐπίσημος ἐπιστολή (= official letter) ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιστολὴν (= private letter).

2562 (B) Ἀπόσπασμα ἀναφορᾶς πρακτικῶν, τὰ ὁποῖα ἐγράφησαν μετὰ τὸ 330 μ.Χ., ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ recto τοῦ παπύρου (= 2570) τοποθετουμένου χρονολογικῶς εἰς τὸ 329. Ὀλίγοι στ. εἶναι κατεστραμμένοι (1-2 ὀλικῶς, 3, 4, 11, 15 μερικῶς). Τοῦτο δὲν μᾶς ἐμποδίζει ν' ἀντιληφθῶμεν τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ ἐγγράφου,

ὡς αὕτη ἐκτίθεται ὑπὸ τοῦ καθ. Youcie ἐν τῇ εἰσαγωγῇ (σελ. 96).

2563 (P) Αἴτησις πρὸς τινὰ ἐπιστράτηγον, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποῖου (Ἀκύλιος Καπιτωλίνος) εἶναι δυνατὸν νὰ χρονολογηθῇ ὁ πάπυρος (περίπου 170 μ.Χ.). Τὸ κείμενον διασφύεται σχεδὸν πλήρες μέχρι τοῦ στ. 52, τὰ δ' ὀλίγα χάσματα τὰ ὁποῖα ἐν τῷ μεταξύ ὑπάρχουν συμπληροῦνται ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ ἐκδ. Ἐν στ. 11 ὁ ἐκδ. γράφει: ὥστε ἀναπέμψαι λαμβάνων προφανῶς τὸν ρηματικὸν τύπον ὡς προστακτικὴν. Πρόκειται ὁμοίως περὶ ἀπαρεμφάτου (γρ. ἀναπέμψαι), καθόσον ἡ σύνταξις τοῦ ὥστε + ἀπαρ. εἶναι συνήθης εἰς τοὺς παπύρους. Προβλ. ἄλλωστε στ. 41-42 τοῦ ἰδίου παπύρου: ὥστε ἀν|τήν εἶναι κληρονόμον. Σχολιάζων περαιτέρω ὁ ἐκδ. τοὺς στ. 45-48 ἐπὶ σέ | κατέφυγον τὸν πάντων | σωτήρα καὶ εὐεργέτην | ἀκοῦσαι μου πρὸς αὐτόν, γράφει ὅτι δεόν νὰ νοηθῇ τὸ ἀξιῶν, ἄλλως γραπτέον ἀκουσαι (= ἀκουσε: ἄορ. προστακτικῆς). Θεωρῶ τὴν παρατήρησιν αὐτὴν περιττὴν (εἰς ἀμφοτέρας τὰς μορφάς), διότι ἡ σύνταξις τοῦ καταφεύγω + ἀπαρ. εἶναι γνωστὴ. Προβλ. Ἑβρ. 6,18 οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος.

2564 (B) Ἐγγραφοὺν φέρον δῆλωσιν θανάτου, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του ἀναφέρει ἐπακριβῶς τὴν ἡμερομηνίαν: 25ῃ Ἀθύρ, ἔτους 17ου τῆς βασιλείας τοῦ Καίσαρος Τίτου Αἰλίου Ἀδριανοῦ Ἀντωνίνου, ἧτοι 154 μ.Χ. Τὸ κείμενον εἶναι πλήρες καὶ ἐξεδόθη τῇ συνεργασίᾳ τοῦ κ. A. Schachter.

2565 (R) Δήλωσις γεννήσεως λατινιστί. Ὁ πάπυρος τοποθετεῖται χρονολογικῶς εἰς τὸ 224 μ.Χ.

2566 (R) Πάπυρος περιέχων δύο στήλας τῶν ὁποίων τὸ κείμενον ἀναφέρεται εἰς δῆλωσιν ὀφειλῆς Αὐρηλίας τινὸς πρὸς τινὰ Κλαυδίαν Ἰσιδώραν. Ἡ δευτέρα στήλη διασφύεται εἰς ἱκανοποιητικὴν κατάστασιν, ὅπερ βοηθεῖ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν χασμάτων τῆς πρώτης στήλης. Ὁ πάπυρος ἀνάγεται εἰς τὸ 225 (;) μ.Χ.

2567 (P) Πάπυρος παραδίδων ἀπογραφὴν φαρμάκων. Τὸ κείμενον προσφέρει σημαντικὰς πληροφορίας ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ μονοπωλίου τῶν φαρμάκων. Ἡ ἀπογραφὴ ἐγένετο τὴν 18ην Μαΐου (= Παχὼν κγ') τοῦ ἔτους 253 μ.Χ.

2568 (P) Ὁμολογία παραλαβῆς πάκτωνος. Ὁ πάπυρος εἶναι πλήρης καὶ ἀνάγεται χρονολογικῶς εἰς τὴν 23ην Ἰουλίου τοῦ 264 μ.Χ.

2569 (R) Ὁ πάπυρος διεσώθη εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡ συμπλήρωσις τῶν ὀλίγων χασμάτων ἐξ ἑνὸς ἢ δύο γραμμάτων εἶναι βεβαία. Τὸ κείμενον ἐγράφη τὴν 24ην Σεπτεμβρίου (= Θῶθ κζ') τοῦ

265 μ.Χ. και αποτελεί αίτησιν προσώπου τινός προς τὸν πρύτανιν τῆς Ὁξυρρυγχιτῶν πόλεως, ἐν ἣ ὁ αἰτῶν ἀποποιεῖται ἀνάληψιν λειτουργίας ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἐφοδιασμὸν δι' ὕδατος τῶν δημοσίων λουτρῶν τῆς πόλεως.

2570 (B) Πάπυρος γεγραμμένος εἰς τρεῖς στήλας τῆς πρώτης διακρίνονται ἐλάχιστα γράμματα εἰς τὸ τέλος τῶν στ. 13·17. Ἡ χρονολογία τοῦ ἐγγράφου εἶναι τὸ 329 μ.Χ. Τὸ περιεχόμενον, τὸ ὁποῖον διαφαίνεται σαφῶς ἐκ τῶν στήλῶν ii και iii, ἀναφέρεται εἰς δήλωσιν τῶν τιμῶν ἐναποθηκευμένων ἀγαθῶν. Ἡ δήλωσις αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς τὸν λογιστὴν τοῦ Ὁξυρρυγχίτου νομοῦ. Ἐν ii 14 ὁ πάπυρος ἔχει *Δημητρίον [ἐ]πιλε*] και 26 *Δημήτριος ἐπιλε*]. Προφανῶς ἡ συμπλήρωσις εἶναι *[ἐ]πιλε(γομένου)*] και *ἐπιλε(γόμενος)*] ἀντιστοίχως, και ὄχι *ἐπιλε(χθεῖς)* ὡς ὑποθέτει ὁ ἐκδότης ἤτοι ἡ σημασία δὲν εἶναι « ἐκλεγεῖς » ἢ « ἐπονομασθεῖς », ἀλλὰ « ἐπονομαζόμενος ».

2571 (R) Ἀπόδοσις λογαριασμοῦ λειτουργοῦ τινος ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀνάληψιν ὑποχρεώσεως νὰ χορηγήσῃ κρέατα. Τὸ ἐγγραφοῦν ἐγράφη τὴν 27ην Ἰουλίου τοῦ 338 μ.Χ. ὑπὸ τινος Α ὁ ρηλίου χάριν τοῦ λειτουργοῦ *μη εἰδότης γράμματα*. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι και ὁ γραφεὺς δὲν ἐγνώριζε περισσότερα γράμματα, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰς ἀνορθογραφίας και ἀσυνταξίας τοῦ κειμένου. Τοῦτο ἠνάγκασε τὸν ἐκδ. ν' ἀφήσῃ ἀτόνους πολλὰς λέξεις, ἀσφαλῶς διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς γραμματικὸς κανόνας περὶ τονισμοῦ. Τὴν ἴδιαν μέθοδον ἔχει ἀκολουθήσει και κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κειμένων **2596, 2599, 2600, 2711**. Ἐξ ὧν γνωρίζω, εἰς τὰς ἐκδόσεις τῶν παλύρων τοιοῦτου εἶδους δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ μορφή τοῦ γράμματος, ἀλλ' ὁ φθόγγος τὸν ὁποῖον παριστάνουν. Τοῦτο ἔχουν δεχθῆ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐκδοταὶ τῶν παλύρων Ὁξυρρυγγίου (ΡΟΧΥ.), τῶν Βερολινεῖων (BGU), τῶν Ἰταλικῶν (PSI) κτλ., ἐνθα παρουσιάζεται περισπωμένη και ἐπὶ τοῦ ο, ἐὰν τοῦτο ἔχη γραφῆ εἰς τὸν πάπυρον ἀντὶ ω περισπωμένου. Ἄλλωστε ὁ τονισμὸς μαρτυρεῖ τὸ ὄρθον τοῦ γραμματικοῦ τύπου. Γράφει λοιπὸν ὁ ἐκδ. 5 *ἡμων γρ. ἡμῶν* 6 *ἡτη γρ. ἡτη* (= ἤτοι), *χειρισθισαγ γρ. χειρισθῖσαγ* (= χειρισθεῖσαν) 12 *ἐχ ταλαντον γρ. ἐχ ταλάντων* (= ταλάντων) 13 *δραχμας δισχιλίας* (διατὶ ἀνευ τόνου; διότι ἔχομεν αἰτ. ἀντὶ γεν.:) γρ. *δραχμάς δισχιλίας* (ἀντὶ δραχμῶν δισχιλίων) 18 *ει γρ. εἶ* (= ἦ) 19 *ἐπερτημενω γρ. ἐπερτημένω* (= ἐπηρτημένω).

2672 - 6 (P) Ἐντάγματα συλλήψεων τοῦ β' και γ' αἰ. μ.Χ. Τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων αὐτοῦ τοῦ εἶδους εἶναι πάντοτε βραχύ:

ἐκδοσις διαταγῆς πρὸς τινὰ ἀξιωματοῦχον, ὅπως στείλῃ ἀστυνομικὸν ὄργανον διὰ τινὰ ὑπηρεσίαν.

2577 (P) Πάπυρος τοῦ γ' ἢ τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. περιέχων διαταγὴν στρατηγοῦ τινος (= νομάρχου) πρὸς τὸν *κωμάρχην* (= δήμαρχον) καὶ *ἀρχέφοδον* (= διοικητὴν χωροφυλακῆς) τῆς κώμης Θεορήσεως. Διὰ τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ ὁ στρατηγὸς ζητεῖ δύο ὄνους καὶ ἓνα φύλακα. *Διόρθωσις*: 2 *κωμάρχ(αις)* γρ. *κωμάρχ(η)*, 4 *ἐνά* γρ. *ἓνα*.

2578·9 (R) Δύο ἀποδείξεις διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ κεφαλικοῦ φόρου (= *ἐπικεφαλαίου*). Ἡ πληρωμὴ ἐγένετο τὴν 30ὴν Μαρτίου τοῦ 298 μ.Χ. τῆς πρώτης περιπτώσεως, τὴν δὲ 4ην Αὐγούστου τοῦ 313 (·) μ.Χ. τῆς δευτέρας. Ἐν 1579, 9 ὁ πάπυρος φέρει τὴν γραφὴν *σιπασδες*, ὅπερ ἀποδίδεται εἰς τὰ δύο ἀναφερόμενα πρόσωπα τῆς ἀποδείξεως. Ἡ ἐρμηνεία τοῦ ἐκδ. ὅτι πρόκειται περὶ ὀνόματος εἰς -ας ἐκ τοῦ *σιπτεῖον* δὲν φαίνεται πειστικὴ. Ἴσως εἰς τὸν παράξενον αὐτὸν τύπον κρύπτεται Αἴγυπτιακὴ τις λέξις.

2580 (P) Πάπυρος τῶν ἀρχῶν τοῦ γ' αἰ. μ.Χ. περιέχων λογαριασμοὺς ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τιμὴν πίσεως.

2581 (R) Κατάλογος ὑλικῶν οἰκοδομῆς εἰς δύο στήλας (γ' αἰ. μ.Χ.).

2582 (P) Ἰδιωτικὸν συμφωνητικὸν ἀγορᾶς δούλης (31η Ἰανουαρίου τοῦ 49 μ.Χ.). *Διόρθωσις*: 6 *οἰκογένην* γρ. *οἰκογενῆν* (= οἰκογενῆ).

2583 (P) Διαίρεσις περιουσίας. Ὁ πάπυρος ἀνήκει εἰς τὸν β' αἰ. μ.Χ., ὅπως φαίνεται ἐκ τῆς κυριῆς γραφῆς. Ἄλλαι ἐνδείξεις διὰ τὴν χρονολόγησιν δὲν ὑπάρχουν, διότι τὸ τέλος τοῦ ἐγγράφου, ὅπου καὶ ἡ δήλωσις τῆς ἡμερομηνίας συνήθως τίθεται, ἔχει ἀπολεσθῆ. Ἐν στ. 8-9 ὁ πάπυρος ἔχει *συν|πεπ[...]μένον* γρ. *συν|πεπ[ληρω]μένον*. Ἐν στ. 9 ὁ ἐκδ. γράφει *αὐ καὶ (κε)κλήρωται*. Ἡ προσθήκη εἶναι ἐσφαλμένη γρ. *αὐ καὶ κλήρωται* (= *αὐ κεκλήρωται*, ὅπερ ὁ ἐκδ. σημειοῖ εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα). Ἐν στ. 10 ἀντὶ *ἐνά* γρ. *ἓνα*. Ἐν στ. 16-17 ἀντὶ τὸ *ἐπίβαλ|[λον]* αὐτῷ μέρος γρ. τὸ *ἐπιβάλ|[λον]* αὐτῷ μέρος (πρβλ. PSI VIII 903,10). Τὸ χάσμα ἐν στ. 22-23 *συν|[...]γος* δεόν νὰ συμπληρωθῆ, μετὰ τινος ἐνδοιασμοῦ, *συν|[τεθιμέ]γος* (= *συντεθειμένος*). Ἐν στ. 28-29 *μενοντων |[]* γρ. *μενότων |[αὐτοῖς τῶν λόγων (;)]*.

2584 (R) Πάπυρος ἀναγόμενος χρονολογικῶς εἰς τὸ 211 μ.Χ. καὶ περιέχων μίσθωσιν ἀγροῦ (= *μισθαποχῆν*, *μισθαποχῆν* ἐδῶ). *Διορθώσεις*: 1-2 *[|ρύγχα]* γρ. *[|Οξυ]|ρύγχα* (ὅπερ λαμβάνεται

ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἐκδ. εἰς τὴν μετάφρασιν) 10 τὰς ὑπαρχούσας μοι γρ. τὰς ὑπαρχούσας μοι (διὰ τὸ ὁποῖον προβλ. SB 7665,7 (225 μ.Χ.), P Lond. III 1158 (σελ. 151), 8 (226-227 μ.Χ.), P Grenf. II 68,6 (247 μ.Χ.), P Haggis 82,11 (345 μ.Χ.) κτλ.).

2585 (P) «Ἐπίδοχή» μισθώσεως τοῦ ἔτους 315 μ.Χ. Ἐν στ. 3·4 ὁ πάπυρος φέρει τὴν γραφὴν γυμ[νασ]ιά[ρχ]ον|τι, ὅπερ λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἐκδ. ἀντὶ τοῦ γυμνασιαρχοῦντι. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς γραφῆς εἶναι ὅτι αὕτη μᾶς δίδει τὸ ἀθησαύριστον γυμνασιάρχων (= γυμνασίαρχος). Ἐν στ. 9·10 ὁ πάπυρος ἔχει ἐπὶ [.].οσι μέρεσ|ιν. Ὁ καθ. Α. C. Youtie προτείνει π[έ]λοσι (= πλέοσι). Νομίζω ὅτι δὲν ἀπέχομεν τοῦ ὀρθοῦ, ἐὰν γράψωμεν ε[ί]χοσι.

2586 (P) Πάπυρος φέρων συμφωνίαν (= ὁμολογίαν) μεταξὺ ἐνὸς πατρὸς καὶ τινος τεχνίτου. Πρὸς τὸν τελευταῖον ὁ πατὴρ δίδει τὸν υἱὸν του «πρὸς μάθησιν τῆς δηλουμέ|νης τέχνης ἐπὶ χρόνον ἔτη | πέν|τ|ε» (8·10), καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκτίθενται οἱ ὅροι. Τὸ ἔγγραφο ὑπεγράφη ὑπ' ἀμφοτέρων τὴν 15ην Σεπτεμβρίου τοῦ 253 μ.Χ. Τὸ κείμενον εἶναι σχεδὸν πλήρες, τὰ δ' ἐλάχιστα χάσματα ἔχουν συμπληρωθῆ καλῶς. Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀνάγνωσις δ μῆ | εἴη (36·37) ὑπὸ τοῦ κ. Rea.

2587 (R) Ἀπόδειξις πληρωμῆς δανείου (= ἀποχή) ἧτις ἐγράφη τὴν 17ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 289 μ.Χ. ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀποδόσεως μέρους τοῦ χρέους.

2588 - 2591 (P) Ἐγγραφα τοῦ μέσου τοῦ β' αἰ. μ.Χ. πρὸς σιτολόγους, παρ' ὧν αἰτεῖται πληρωμὴ εἰς εἶδος. Ὁ ἐκδ. ὑποθέτει ὅτι τὸ χάσμα ἐν 2589,5 . [.]. . ν ἴσως δύναται νὰ συμπληρωθῆ π[οι]-ροῦ (= λυροῦ). Ἀντιθέτως ἡ κ. Youtie παρατηρεῖ ὅτι θ' ἀνεμένε τις ἐδῶ ἐν πατρωνυμικόν. Προσθετέον ὅτι τὴν ἀποψὶν τῆς ἐνισχύει ἡ γραφὴ πυροῦ (μὲ ν καὶ ὄχι οι) ἐν στ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου.

2592 (P) Πρόσκλησις εἰς δεῖπνον (3 στίχοι, τέλος τοῦ α' ἢ ἀρχὴ τοῦ β' αἰ. μ.Χ.)

2593 (P) Ἐπιστολὴ τοῦ β' αἰ. μ.Χ. παρέχουσα πληροφορίας περὶ ὑλῶν ὑφαντουργίας καὶ τοῦ τρόπου κατεργασίας αὐτῶν. Παραλήλως ἀναφέρονται αἱ τιμαὶ ἀγορᾶς καὶ τὰ ἔξοδα ὑφάνσεως.

2594 (P) Ἐπιστολὴ διαμαρτυρίας γραφεῖσα τὸν β' αἰ. μ.Χ. Τὸ κείμενον εἶναι πλήρες πλὴν τοῦ α' στίχου· κατὰ συνέπειαν ἔλλειπει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀποστολέως καὶ παραλήπτου. Ἐν στ. 4·8 τὸ κείμενον παρουσιάζει ἀνωμαλίας τινὰς ἀπὸ συντακτικῆς ἀπόψεως: σὺ δὲ δοκεῖς με | ἄλλως περὶ σοῦ φρονεῖν | καὶ οὐ φιλῶν σε συν|βούλευον,

ἐμοῦ πα|θόντος ἀπ' αὐτῶν. Ὁ ἐκδ. σημειοῖ: «φαίνεται ἀτλούστερον νὰ νοήσωμεν ἐν ἀνακόλουθον καὶ νὰ λάβωμεν τὸ *συνβουλευον* ὡς πα-
ρατατικὸν ἀνευ αὐξήσεως». Νομίζω ὅμως ὅτι ἡ ἐρμηνεία εἶναι ἄλλη.
Τὸ *συνβουλευον* εἶναι μετοχή, ἥτοι *συνβουλεύον* (= συμβουλεύων), καὶ
ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ *δοκεῖς*. Τοιαύτη σύνταξις εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς πα-
πύρους (πρβλ. *μὴ δόξης με ἡμεληκότα* P Oxy. I 113, 16, β' αἰ μ.Χ.),
ὑπάρχουν δὲ πολλαὶ περιπτώσεις (ἴδιαι εἰς τὰς συντάξεις τοῦ *καλῶς*
ποιεῖν), ὅπου ἀπαρέμφατον καὶ μετοχὴ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ αὐτὸ κύ-
ριον ῥῆμα πρβλ. P Petrie II 13 (17), 2 (258-253 π.Χ.), PSI IV
340, 8-11 (257/6 π.Χ.), PTeb. I 20, 4-7 (113 π.Χ.), P Oxy. XX
2276, 13-14 (γ' ἢ δ' αἰ. μ.Χ.). Ἰχνη τοιαύτης συντάξεως ἀπαν-
τοῦν ἤδη παρὰ Ξενοφῶντι (Ἀνάβ. III 2, 30). Ἡ ἀλλαγὴ ἐξ ἄλλου
τοῦ ὑποκειμένου ἀπὸ αἰτιατικῆν (*δοκεῖς με*) εἰς ὀνομαστικῆν (*οὐ φι-
λῶν συμβουλεύων*, [τ.ἔ. ἐγὼ]) καὶ ἡ ἀκολουθοῦσα γενικὴ ἀπόλυτος
(ἀντὶ ὀνομαστικῆς πρὸς τὸ *φιλῶν-συμβουλεύων* ἢ αἰτιατικῆς, ἐὰν
εἶχομεν *φιλοῦντα-συμβουλεύοντα*) εἶναι γνωστὴ ἴδιαι εἰς ἰδιωτικὰς ἐπι-
στολάς, ἐνθα ἡ σύνταξις ἐν γένει δὲν ἔχει τὴν αὐστηρότητα τῆς γλώσ-
σης τῆς κλασσικῆς περιόδου.

2595 (P) Ἐπιστολὴ τοῦ γ' αἰ. μ.Χ. Ἀπὸ γλωσσικῆς ἀπόψεως
παρουσιάζει δύο ἐνδιαφέροντα σημεῖα: (α) τὸν τύπον *ἔνουσι* (7) ὡς
πληθυντικὸν τοῦ *ἐνι* καὶ (β) τὴν γραφὴν *δέσκαλος* (10), ἧτις διασφ-
ζεται καὶ σήμερον εἰς τὴν Ποντικὴν διάλεκτον.

2596 (R) Ἐπιστολὴ τοῦ γ' αἰ. μ.Χ. Ὁ ἐπιστολογράφος ἐγνώ-
ριζεν ἐλάχιστα τὴν Ἑλληνικὴν, ἦτο δὲ πιθανῶς Αἰγύπτιος, ὡς φαί-
νεται (α) ἐκ τοῦ ὀνόματός του (*Σαραπάμμων*) καὶ (β) ἐκ τῆς συγ-
χύσεως τῶν πτώσεων (γράφει *Ἀνδρόνικος* ἀντὶ *Ἀνδρονίκω* 1 καὶ 24,
πάντες ἀντὶ *πάντων* 4). Τὰ λάθη τοῦ γραφέως ἀναφέρονται κυρίως
εἰς τὴν φωνητικὴν: συγχέει *ει* καὶ *ι*, *ω* καὶ *ο*, *αι* καὶ *ε*. Ὁ πάπυρος εἶναι
δυστυχῶς κατεστραμμένος ἐν μέρει καὶ οὕτω δὲν δυνάμεθα νὰ λάβω-
μεν ὠλοκληρωμένην ἔννοιαν τοῦ περιεχομένου, εἰμὴ μόνον ὅτι ὁ ἀπο-
στολεὺς ζητεῖ ὠρισμένα πράγματα καὶ προσκαλεῖ τὸν παραλήπτην
εἰς τινὰ ἑορτήν. Αἱ κάτωθι συμπληρώσεις φαίνονται μᾶλλον πιθαναί:
10-11 [] | ζεις *ὅτι* *ὀκνήσω* γο. [*μὴ νομί*] | ζεις *ὅτι* *ὀκνήσω* 12 *σο*
ὅτι *οὐχ* *εἴρηκα*, *σω* εἶναι βεβαίως κατάληξις μέλλοντος ῥήματός τινος
11-13 [] | *ψά* σοι γο. [*ἔπεμ*] | *ψά* σοι 19-21 [] | *τάχα* *δυνη* [] |
ἑορτήν *πέμφο* [] γο. [*ὡς* *ἐάν*] | *τάχα* *δυνη* [*θῆς*, *ὅτι*] | *ἑορτήν* *πέμφο* [*μεν*
23 *ἔρρω* [], τοῦτο ἀποτελεῖ κατάλοιπον τοῦ ἐν τέλει τῆς ἐπιστολῆς χαι-
ρετισμοῦ. Ἐὰν τὸ τέλος τοῦ στίχου *ε*. [.] [.] .. εἶναι δυνατόν νὰ

συμπληρωθῆ ὡς εὐχ[ο]μ[α]ι, τότε τὸ ερρω[] δέον νὰ συμπληρωθῆ ερρω[σθαί σε. Τὸ ἐνδιάμεσον κενὸν εἰς ἑπτὰ γραμμάτων εἶναι προφανῶς συμπλήρωμα τοῦ χαιρετισμοῦ.

2597 (B) Πάπυρος τοῦ γ' ἢ τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. περιέχων ἐπιστολὴν δι' ἧς ὁ ἀποστολεὺς καθιστᾷ γνωστὴν τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑποθέσεων, πρὸς διευθέτησιν τῶν ὁποίων εἶχε μεταβῆ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Παρὰ τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ πακύρου ἢ ἀνάγνωσις καὶ συμπλήρωσις τῶν χασμάτων εἶναι λίαν ἱκανοποιητικὴ. Εἰς τοῦτο συνετέλεσεν ἡ συμβολὴ τοῦ καθ. A. C. Youtie. Τὸν πάπυρον τοῦτον ἐμελέτησα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ καθ. Barnes ἐν Ὁξφόρδῃ τὸ 1963. Σημειῶ περαιτέρω τὰς διαφορὰς τῆς ἰδικῆς μου ἀναγνώσεως: 3 [A]λεξανδρεία (B): Ἀλεξανδρεία 4 τῷ κυρίῳ (B): τῷ κυρίῳ 5 οὐδέγ μοι (B): οὐδέγ [ἐ]μοὶ 16 δὲ[ξ]η σο[ι] διαπέμψαι (B): δὲ[ν]ης [δ]ιαπέμψαι.

2598 (B) Δύο ἐπιστολαὶ τοῦ γ' ἢ τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. αἱ ὁποῖαι διεσώθησαν διπλωμέναι ἢ μία ἐντὸς τῆς ἄλλης. Τὸ περιεχόμενον ἀμφοτέρων εἶναι περίπου τὸ αὐτό, καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐρμηνεύεται ὑπὸ τοῦ ἐκδ. ὡς ἐξῆς: Ὁ ἀποστολεὺς, ἠνιόχος τις, παραγγέλλει ὠρισμένα πράγματα ἀπὸ τὸν προπονητὴν του. Ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν ἔλαβεν ἀπάντησιν, ἀποστέλλει δευτέραν ἐπιστολὴν (πρβλ. δις ἐγ[ραφα] b 10). Διὰ συγκρίσεως τῶν δύο ἐπιστολῶν δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν τὰ χάσματα τῶν παπύρων, ἰδίᾳ τοῦ α', ὁ ὁποῖος εἶναι ἐν πολλοῖς κατεστραμμένος. Κατὰ τὴν συμπλήρωσιν ὁμοῦ τοῦ κειμένου θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ μόρφωσις τοῦ ἀποστολέως (μᾶλλον πτωχὴ) καὶ ὄχι ἡ ὀρθὴ γραφὴ τῶν λέξεων. Οὕτως ὁ ἐκδ. συμπληροῖ χ[αίρειν] (a)2, ἐνῶ ἐν (b)2 ὑπάρχει χ[αίριν] καθ' ὁμοῖον τρόπον [τὸ προσκύ]||[νημά σου] (a)2-3, ἐνῶ τὸ προσκύνημά σου ἐν (b)2, πάν[τοτε] (a)4, ἐνῶ πάντοτε (b)3. Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν γραφῶν τῆς β' ἐπιστολῆς εἰς τὰς συμπληρώσεις τῆς α' δέον νὰ γίνῃ, ἐὰν ἡ ἔκτασις τοῦ στίχου τὸ ἐπιτρέπη, ἄλλως προτιμητέα ἡ ὀρθὴ γραφὴ, διότι δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἐπιστολογράφος ἐπανέλαβε τὰ αὐτὰ σφάλματα καὶ εἰς τὴν β' ἐπιστολὴν (πρβλ. κέ (= καὶ) (a)8, ἀλλὰ καὶ (b)5).

2599 (R) Πάπυρος τοῦ γ' ἢ τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. περιέχων δύο ἐπιστολάς. Ἀμφότεραι εἶναι γεγραμμέναι ὑπὸ Ἑβραίας τινὸς (τὸ ὄνομα Ταῶρις), ἡ ὁποία διακρίνεται διὰ τὴν πενιχρὰν γῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς, ὅπερ καὶ δημιουργεῖ ἀσάφειαν νοήματος εἰς τινὰ σημεῖα. Ὁ ἐκδ. δὲν ἔχει τοποθετήσῃ τόνους ἐκεῖ ὅπου αἱ λέξεις ἐκκλίνουσιν τῆς παραδεδομένης μορφῆς των. Τοῦτο προξενεῖ μεγαλύτεραν ἀσάφειαν. Δὲν

δύναμαι νὰ ἐννοήσω εἰς τί θὰ ἐβλαπτεν ἡ χρῆσις τῶν τόνων (τὴν ὁποίαν ὁ δρ Rea καὶ ἀλλαγῶ παραμελεῖ), διὰ τὰς λέξεις γραφονται φωνητικῶς, ὅπως συμβαίνει τόσον συχνά εἰς τοὺς παπύρους.

2600 (R) Ἐπιστολὴ τοῦ τέλους τοῦ γ' ἢ ἀρχῶν τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. ἀναφερομένη εἰς ἰδιωτικὰ ὑποθέσεις. Ὁ ἐπιστολογράφος ἔχει διορθώσει ὠρισμένα ὀρθογραφικὰ ἀβλεπτήματα (πάντα σχετικὰ πρὸς τὴν φωνητικὴν). Τοῦτο ἔκαμε κατὰ τὴν δευτέραν προφανῶς ἀνάγνωσιν. Τὰς διορθώσεις αὐτὰς τοῦ ἰδίου τοῦ γραφέως ὁ ἐκδ. δὲν εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἐκδοσὶν τοῦ κειμένου παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν μέθοδον καὶ εἰς αὐτὸν τοῦτον ἀκόμη τὸν τόμον. Ἡ ἐπιστολὴ λήγει ὡς ἐξῆς: ἀλλὰ μὴ ἐν|εδρεύσης τὸν σὸν Κοπρίαν| ἐπίσ|τασαι δὲ καὶ αὐτὸς ὡς σὺκ εἰμει (γρ. εἰμει) ἀναίσ|θητος (13-16). Ὁ ἐκδ. ἐρμηνεύει τὸ ἀναίσθητος ὡς «μωρός, ἀνόητος» (fool). Ἡ ἐρμηνεία ὅμως εἶναι ἡ αὐτὴ ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ «χωρὶς αἰσθήματα» (without feelings) (βλ. λ. ἐν Bauer - Arndt - Gr. - Engl. Lexicon of the NT and other early Chr. Lit.). Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ὀφίλ'ε'ις τοῦ καθ. A. C. Youtie, ἀντὶ τοῦ ὁ φιλεῖς τοῦ ἐκδ. (γενομένη δεκτὴ τελικῶς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκδ.), ἀλλ' εἰσαχθεῖσα εἰς τὸ κείμενον ὡς ὀφιλ'ε'ις (sic)).

2601 (P) Ἐπιστολὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. γεγραμμένη ὑπὸ τινος Χριστιανοῦ (τὸ ὄνομα Κοπρῆς) πρὸς τὴν «ἀδελφὴν» (=σύζυγον) αὐτοῦ. Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐπιστολογράφου ὡς Χριστιανοῦ ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος χρησιμοποιοεῖ ἐν nomine sacrum (5) καὶ κλείει τὴν ἐπιστολὴν διὰ τοῦ κρυπτογραφικοῦ σημείου ρθ (=99 = 1 + 40 + 8 + 50 = ἀ·μ·ή·ν).

2602 (P) Ἐπιστολὴ συστατικὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. Διὰ τοὺς στ. 3-4 ἀξιώθεις, ..., συν|βαλαίσθαι ὁ ἐκδ. σημειοῖ: «Θὰ ἀνέμενέ τις συνβαλοῦ», καὶ χαρακτηρίζει τὴν σύνταξιν αὐτὴν «ἔλλειψιν, ἔλλειψιν, ἀναμμειγμένην σύνταξιν, προστακτικὸν ἀπαρέμφατον». Τί ἐξ ὄλων τούτων εἶναι; μήπως ὅμως εἶναι ἡ κανονικὴ σύνταξις τοῦ ἀξιῶ μετ' ἀπαρέμφατου, τόσον γνωστὴ εἰς τοὺς παπύρους; Στ. 5-6 καὶ 9-10 εἰ τι ἐάν σοι ἀξίω|σαι. Εἰς τὸ κριτικὸν ὑπόμνημα ὁ ἐκδ. γράφει ἀξίωσε· ἀσφαλῶς λαμβάνει τὸν ρηματικὸν τύπον ὡς ἀναστῆτον ἀόριστον. Εἰς τὰς σημειώσεις ὅμως (σελ. 173) παρατηρεῖ: ἀξιώσαι: -σαι (τ.ἔ. -σε) ἀντὶ -ση, ὡς ἐν BGU 1575, 22-23, POxy. 157,6 (ἢ παραπομπὴ ἐκ τοῦ F. Gignac). Πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην ἀποψιν συμφωνεῖ ἡ σύνταξις τοῦ εἰ (ὡς ἐπίσης τῶν ἀναφορικῶν, καὶ τῶν χρονικῶν συνδέσμων) μετὰ τοῦ ἄν (ἢ ἐάν) + ὑποτακτ.

(πρβλ. 2601, 20-21). Ἐάν τοῦτο δέχεται ὁ ἐκδ. (ὅπως ἄλλωστε φαίνεται ἀπὸ τὴν σημειώσιν του), διατί δὲν εἰσάγεται ἡ ἀνάλογος γραφή καὶ εἰς τὸ κείμενον; Στ. 12 τῆς ἀγαθῆ σου γρ. τῆς ἀγαθῆ(ς)σου.

2603 (Τ) Χριστιανικὴ συστατικὴ ἐπιστολὴ τοποθετουμένη χρονολογικῶς εἰς τὸν 8^ο αἰ. μ.Χ. Ἐχει ἤδη ἐκδοθῆ ὑπὸ J. H. Har-
tor ἐν J. E. A. XLVIII (1962), 132-140. Διορθώσεις: 17-18 κα|τιδες γρ. κα|τιδες 22-23 '...' ἐπ[ιστα]|μ[ένω] γρ. ἴψ' ἐπ[ι-
στα]|μ[ένω] 25 προσδέξαι γρ. πρόσδεξαι 28 ἰδ[ί]οι γρ. ἰθ[ί]οι,
εἰ τι γρ. εἰ τι 30 ἀσπάσαι γρ. ἀσπασαι 31 ἐκλέκτου[ς] γρ. ἐκλε-
κτού[ς].

Οἱ πάπυροι 2604-2616 χαρακτηρίζονται ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν ὡς κείμενα ἐλάσσονος σημασίας. Πρὸς τὰ κείμενα αὐτὰ δὲν ἐπεξέτεινα τὴν κριτικὴν μου.

Διεξερχόμενός τις τὸν 31ον τόμον τῶν παπύρων τῆς Ὀξυρρύχου ἀντιλαμβάνεται εὐκόλως ὅτι λάθη δευτερευούσης σημασίας ἔχουν διαφύγει τὴν προσοχὴν τῶν ἐκδοτῶν. Κατ' ἀρχὴν ὑπάρχουν παραλείψεις τονισμοῦ καὶ εἰς λέξεις ὅπου τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται ἄλλην ἐξήγησιν εἰμὴ ἀγνοίαν ἐκ μέρους τοῦ ἐκδότου. Ἐκεῖ ὅπου οἱ τόνοι τίθενται δὲν τηρεῖται αὐστηρὰ διάκρισις μεταξὺ ὀξεύς καὶ βαρείας. Ἐπίσης ἡ ἐσφαλμένη θέσις τῶν σημείων στίξεως ἢ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἡ παράλειψις αὐτῶν κάμνει μεγάλην αἴσθησιν. Τούτων δὲν θὰ γίνῃ μνεῖα ἐδῶ· θὰ ἀναφέρω ὁμῶς τοὺς παρατονισμοὺς καὶ τὰ λάθη ἐγκλίσεως τόνου.

Ι. Παρατονισμοί.

2536 (ii), 41 Πυθιονικῶν γρ. Πυθιονίκων 2538 (σελ. 39) μεχρὶ γρ. μέχρι 2539, 3 Εὐφ[ύ]πυλου γρ. Εὐφ[υ]πύλου 2546, 389 πάρθενος γρ. παρθένος, 564 ἀ[θ]εσμοφάγος γρ. ἀ[θ]εσμοφάγος 2547 (σελ. 65) χρησόμενους γρ. χρησομένους 2551 (ii), 18 Ἐπιφάνης γρ. Ἐπιφανῆς 2553 (σελ. 75) νεώκορος γρ. νεωκόρος (ὅπερ ὀρθὸν εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν σελ.), (σελ. 76) Ἰσίδος γρ. Ἰσίδος 2554 (1 ii), 3 σπορός γρ. σπόρος 2555, 10 αἰγοκέρ(ων) γρ. αἰγόκερ(ων), 14 καὶ 17 (καὶ σελ. 85) κρειόν γρ. κρειών 2556, 10 ὠρόσκοπος γρ. ὠροσκόπος (ὡς ἐν 2557, 5) 2559, 16 ἀδελφε: περὶ τῆς κλητικῆς τοῦ ὀνόματος ἀδελφός δὲν ὑπάρχει συνέπεια. Ὅθιως ἀλλαχοῦ γράφεται ἀδελφε, ἀλλαχοῦ ἀδελφέ (ἐν 2602 μάλιστα εὐρίσκονται καὶ οἱ δύο τύποι (:)) 2564, 16 προγεγε[α]μμέν]α γρ. προγεγε[α]μμέν]α 2569 (σελ. 115) καστέλλων γρ. καστειλλών, 26 Ἄγαθῶ, ἀλλὰ 2602, 2 καὶ 19 Ἄγαθος (Agathus τίτλος, ἀλλὰ Agathos

ἐν σελ. XI) 2570 (iii), 4 μυροπόλωγ γρ. μυροπωλώγ (καὶ σημ. ἀντὶ μυροπόλαι γρ. μυροπωλάι) 2582, 6 οἰκογένην γρ. οἰκογενῆν 2584, 24 ἔστι δὲ γρ. ἔστι δὲ 2585, 4 βου(λεύτη) γρ. βου(λευτῆ), 15 ἀπολαβῆς γρ. ἀπολάβης 2590, 10 ἀρταβ(αι) γρ. ἀρτάβ(αι), τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐν 2591, 4, 8 (καὶ κριτ. ὑπομν.). 2593 (σελ. 151) Ὑφαντουργίας γρ. Ὑφαντουργίας, 19-20 (σημ. ἐν σελ. 153) λςστατήρος γρ. λς στατήρος 2595, 4 καὶ 7 ἐνθάδε γρ. ἐνθάδε 2599, 5 (σημ.) κτενία, κτενίον γρ. κτένια, κτένιον 2602, 12 (σημ.) πρὸς ἔμε γρ. πρὸς ἐμέ.

II Δάθη ἐγκλίσεως τόνου

2532, 4 ὀπλή μ' ἐπέθλιψε γρ. ὀπλή μ' ἐπέθλιψε 2533, (B) 1 οὐκ ἔ[στι] μοι γρ. οὐκ ἔ[στι] μοι], 3 σοι μὲν γρ. σοὶ μὲν 2536 (i), 12 δ(έ) φα(σίν) γρ. δ(έ) φα(σιν), 19 γ(άρ) φ(ησ)ί γρ. γ(άρ) φ(ησ)ι 2546, 400 ὀλλόμενοι τε γρ. ὀλλόμενοι τε, 418 ἐν τε γρ. ἐν τε 2560, 12 ἄλ[λον τιν]α γρ. ἄλ[λον τιν]ὰ 2564, 7 δοῦλος μου γρ. δοῦλός μου 2584, 22 ἦτις ἔστιν γρ. ἦτις ἔστιν 2585, 14 πρὸς σέ γρ. πρὸς σε (πρβλ. στ. 16 καὶ 18) 2597, 8 ἀκοῦσαι με γρ. ἀκοῦσαί με, 11 ὥς γε γρ. ὥς γε, 17 παῖδα σου γρ. παῖδά σου 2598, 6 δοῦνε μοι γρ. δοῦνέ μοι, 12 ἐρρῶσθαί [σε γρ. ἐρρῶσθαί [σε 2603, 5 χρεία ἔστιν γρ. χρεία ἔστιν, 18 πρὸς σέ μου γρ. πρὸς σέ μου, 22 δέ]ον μοι ἔστιν γράφαι [σοί] γρ. δέ]ον μοὶ ἔστιν γράφαι [σοι], 34 εἰ δυνατόν σοὶ ἔστιν γρ. εἰ δυνατόν σοὶ ἔστιν.

Εἷς τινὰ σημεῖα οἱ ἐκδόται προτείνουν ἢ ἀναφέρουν ὠρισμένας ἀπόψεις ἢ γραφάς, τὰς ὁποίας εὐθὺς ἀμέσως ἀρνοῦνται ὡς μὴ ὀρθάς. Διερωτᾶται τις διατί νὰ γίνεται λόγος περὶ αὐτῶν. Ἀπὸ ἀπόψεως μεθόδου τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν, ἀλλ' ἄσκοπος περιττολογία.

Τὰ κείμενα τῶν παπύρων τοῦ XXXI τόμου ἔχουν ἐρευνηθῆ ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεις. Δίδεται μεγαλυτέρα προσοχὴ πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἐρευναν, ὀλιγωτέρα δὲ πρὸς τὴν γλωσσικὴν, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι τὰ κείμενα τοῦ παρόντος τόμου ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς πρώτους αἰ. μ.Χ. δίδουν σπουδαῖα διδάγματα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἡ ὁμὰς τῶν ἐκδοτῶν μᾶς ἔδωσε βεβαίως ἓνα ἐπιβλητικὸν τόμον τῶν παπύρων Ὁξυρρύγχου, ὁ ὁποῖος θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως καλύτερος, ἐὰν ὑπῆρχε μεγαλυτέρα συνεργασία μεταξὺ των, καὶ τὸ ὅλον ἔργον ἐτίθετο ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν ἑνὸς προσώπου, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχε τὴν εὐ-

θύνην νὰ ἐνοποιήσῃ τὰς παραπομπὰς καὶ νὰ ἐξισώσῃ τὰς ἀτομικὰς διαφορὰς τῶν ἐκδοτῶν. Ὅπως δὴ ποτε ὁ ΧΧΧΙ τόμος προσφέρει διὰ τὰς παπυρολογικὰς σπουδὰς πλούσιον ὑλικόν, οἱ δὲ ἐκδόται εἶναι ἄξιοι ἐπαίνου διὰ τὸν μόχθον τὸν ὅποιον κατέβαλον διὰ τὴν ἀρτίαν, κατὰ τὸ δυνατόν, ἐμφάνισιν τοῦ ἔργου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΜΑΝΔΗΛΑΡΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΝΑΥΠΛΙΟΥ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006